

v Turč. Sv. Martině byl výrok tento na základě důvodů v něm uvedených potvrzen.

O stížnosti uvažoval nss následovně:

Podle § 21 zák. čl. XXXVIII : 1908 nese výlohy za povozy okružního lékaře v tom případě, když nařízena byla častější návštěva obcí, aby zabráněno bylo šíření akutních nakažlivých nemocí a aby vykonáván byl dozor na zachování ochranných opatření, — nemají-li obce potřebných povozů — pokladna min. vnitra. Musí však býti podán cest. účet okr. lékařem a hlavním služným, nyní okr. náčelníkem potvrzený a denníkem činnosti doložený. Stejně stanoví § 22, odst. 4, zák. čl., že cestovní účet vzdálenostní náhrady o k r e s n í m lékařem a okr. náčelníkem protiznačený a denníkem účinkování doložený v těch případech, když úřad nařídil častější návštěvy obcí za účelem tlumení nakažlivých nemocí, nese pokladna min. vnitra. V souhlase s tím stanoví pak § 21 nař. č. 132100/1908 v posl. odstavci, že cest. účty o cestovním, jež tíží pokladnu min. vnitra a jež jsou vystaveny a upraveny způsobem v zákoně stanoveným, od případu k případu předkládá podžupan min-u vnitra.

Rozhodování o těchto náhradách přísluší tedy podle cit. zák. článku min. vnitra, nyní pak vzhledem k zák. z 2. listopadu 1918 č. 2 Sb. min. zdrav. Na kompetenci této nebylo ničeho změněno ani novějšími předpisy o přejímání výkonů zdravotněpolicejních státem, t. j. ani zákonem č. 332/20, 236/22, ani zákonem 405/22, ježto zákony těmito zrušeny byly dřívější předpisy jen potud, pokud předpisům těchto novějších zákonů odporují (arg. § 15 zák. 332/20, § 28 zák. 236/22) a tyto novější zákony pak žádných ustanovení o náhradě cest. výloh obv. lékařů z důvodu nakažlivých nemocí nemají, kdežto předpisy § 39 a násl. vl. nař. z 11. ledna 1923 č. 24 Sb. se týkají toliko poušálních úhrnných náhrad, vypočtených dle průměrného počtu služ. cest, tedy upravují onu záležitost, která byla upravena v § 21, odst. 4, zák. čl. XXXVIII : 1908, nikoli pak ony záležitosti, které se týkají náhrady cest. výloh z důvodů mimořádných častějších návštěv za účelem tlumení nakažlivých nemocí dle § 21, odst. 6 a § 22, odst. 4, zák. čl. XXXVIII : 1908.

Za tohoto právního stavu nemohl žal. úřad rozhodovati o náhradě cest. výloh okružního lékaře dle § 21, odst. 6, cit. zák. čl. z r. 1908 a sice po té stránce, zda nárok na náhradu cest. výloh jest formálně prokázán; rozhodl-li přece, porušil zákon.

Č. 5821.

Š k o l s t v í: Podle § 205 řádu školního z roku 1905 může úřad — jakmile mu vzejdou subjektivní pochybnosti — dáti dítě soukromě vyučované přezkoušení na škole veřejné, aniž musí se dříve jiným způsobem přesvědčiti o jeho vědomostech.

(Nález ze dne 23. června 1926 č. 12.799.)

P r e j u d i k a t u r a: Boh. 5044, 5162 adm. a j.

V ě c: Josef B. v R. a spol. proti ministerstvu školství a národní osvěty stran přezkoušení dětí soukromě vyučovaných.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á .

D ů v o d y: Min. škol. v pořadí instančním rozhodlo nař. výnosy, aby děti Josef B. — — — — — vyloučené z docházky do škol německých, přikázané školám českým a vyučované soukromě, byly podle § 205 řádu škol. a vyuč. přezkoušeny na české škole občanské v Z. — —

Rozhoduje o stížnosti, řídil se nss těmito úvahami:

Stížnost namítá: 1. Podle § 205 řádu škol. měl se úřad nejprve čas od času přiměřeným způsobem přesvědčiti o vědomostech dětí. To se nestalo a jest proto nezákonně, že nařízeno bylo hned přezkoušení na veř. škole. 2. Toto přezkoušení bylo neoprávněné i z důvodu, že nelze tvrditi, že vznikly pochybnosti o vědomostech dítěte již z okolností, že bylo dítě často spatřeno mimo domov. 3. Když však již přezkoušení bylo nařízeno, měla k tomu býti zvolena škola německá, nikoli škola česká. Bylo totiž všem dětem udíláno soukromé vyučování v řeči německé. Stížnost z norem řečeného řádu a z druhého odstavce § 20 i ze šestého odstavce § 44 zák. z 27. listopadu 1905 č. 4 mor. z. z. ex 1906 dovozuje, že se tak dělo po právu, třebaš děti byly vyloučeny z něm. škol národních, do nichž docházely, a přikázány školám českým. Je-li tomu tak, následuje z toho prý dále, že úřad — chtěl-li se podle § 205 řádu škol. a vyučovacímho přesvědčiti o vědomostech dětí, mohl tak s rozumem učiniti jen zkouškou na škole stejného vyuč. jazyka, v jakém se dělo po právu domácí vyučování dětí.

Stížnost jest bezdůvodnou ve všech svých bodech.

Ad 1. Stížnost vykládá druhou větu prvního odstavce § 20 def. řádu škol. a vyuč. pro školy národní z 29. září 1905 č. 159 ř. z. v ten rozum, jakoby oprávnění, čas od času přesvědčiti se o vědomostech soukromě vyučovaných dětí ve věku školou povinném, musilo býti dříve skutečně použito úřadem, než vznikne úřadu oprávnění naříditi přezkoušení na škole veřejné. Pro takový výklad však nelze z doslovného znění normy, od něhož se uchylovati není příčiny, vyvoditi opory, neboť oboje oprávnění úřadu, koordinovaná bez jakékoli bližší modalitý spojkou »a«, jsou zřejmě úřadu propůjčena rovnocenně vedle sebe; buď může úřad se přesvědčiti o vědomostech takových dětí nějakým jiným přiměřeným způsobem, než jest přezkoušení, buď může hned po vyskytnuvších se pochybnostech naříditi takové přezkoušení, a může konečně též nejprv přesvědčiti se bez přezkoušení a pak ještě naříditi přezkoušení.

Ad 2. zákon slovy »vznikly-li by pochybnosti« vzhledem k primérnímu významu slova »pochybnosti« míní zřejmě subj. názor úřadu, jenž nepožaduje obj. odůvodnění, takže strana nemůže vytýkati snad nedostatečnost takového obj. odůvodnění.

Ad 3. Nss vyslovil již v nál. Boh. 5162 adm. (srovnej též nál. Boh. 5044 adm.) právní názor, že školní úřad jest oprávněn naříditi po rozumu § 205 řádu škol. a vyuč. přezkoušení dětí školou povinných, které byly vyloučeny ze školy německé a přikázány škole české, jichž povinnou školou jest tedy škola s českým jazykem vyučovacím — na veř. škole s českým jazykem vyučovacím, třebaš jejich domácí vyučování dělo v jazyku německém. Při tomto svém názoru, v důsledku něhož jest stížnost bezdůvodná i v bodu 3, trvá nss i nadále.